

โครงการจัดทำสื่อ 60 พรรษา เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หลักการและเหตุผล

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริว่า ปัจจุบันสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีความยากลำบากหลายประการ เป็นต้นว่า นักเรียนมีพื้นฐานค่อนข้างต่ำ ขาดเป้าหมายทางการเรียน มีครูไม่ครบชั้น มีการย้ายครูบ่อย ครูขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนไม่พอเพียง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ คิดคำนวณไม่ได้มีอัตราสูง ทั้งยังมีนักเรียนที่ต้องออกกลางคันในแต่ละปีมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงได้มีแนวพระราชดำริให้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ในวโรกาสที่จะเจริญพระชนมายุครบ 60 พรรษา ปี พ.ศ. 2558 นี้ มีพระราชประสงค์ให้จัดทำชุดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้วิชาหลักและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สำหรับชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์นั้น สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เล็งเห็นว่า สสวท. เป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จึงได้ขอความร่วมมือในการจัดทำชุดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น สสวท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ 60 พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และนำทูลเกล้าถวายต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อไป

ผลผลิตของโครงการ

ชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น เพื่อพัฒนาให้นักเรียนไทยมีความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ ประกอบด้วยดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก 2 ช่วงชั้น ดังนี้
 - ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 1 ชุด
 - ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 1 ชุด
2. ชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก 2 ช่วงชั้น ดังนี้
 - ช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 1 ชุด
 - ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 1 ชุด

วิธีดำเนินการ

1. วางโครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
2. ยกร่างและพัฒนาชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
3. จัดประชุมเพื่อพิจารณาชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. จัดทำต้นฉบับชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สมบูรณ์
6. ได้ต้นฉบับฉบับสมบูรณ์สำหรับการนำไปใช้ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

สามารถสรุปผลการดำเนินงาน ได้ดังนี้

ปี	กิจกรรม
2557	<ol style="list-style-type: none">1. วางโครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์2. ขอความร่วมมือจากนักวิชาการ และครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จากหน่วยงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และนักวิชาการ สสวท. ร่วมกันยกร่างและพัฒนาชุดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาช่วยในการพัฒนาคุณภาพของชุดการเรียนรู้3. จัดประชุมเพื่อพิจารณาชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเนื้อหาวิและทางด้านการสอนร่วมพิจารณา4. จัดทำต้นฉบับชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บางชุดการเรียนรู้ และส่งให้โรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นจำนวน 40 โรงเรียน5. นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สมบูรณ์6. ได้ต้นฉบับฉบับสมบูรณ์สำหรับการนำไปใช้ต่อไป
2558	<ol style="list-style-type: none">1. รวบรวมสื่อประกอบชุดการจัดการเรียนรู้2. จัดจ้างออกแบบสื่อที่ใช้ประกอบชุดการจัดการเรียนรู้3. ส่งมอบสื่อให้กับสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อให้ส่งไปยังโรงเรียนที่ร่วมใช้ชุดการจัดการเรียนรู้4. จัดจ้างออกแบบเอกสารประกอบชุดการเรียนรู้เพื่อให้อยู่ในรูปแบบและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน สอดคล้องกับการใช้งาน โดยให้มีการออกแบบและส่งงานเป็นไฟล์ดิจิทัล
2559	<ol style="list-style-type: none">1. สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พิมพ์สื่อทั้งหมดและนำไปให้โรงเรียนที่เคยร่วมทดลองใช้ 40 โรงเรียนได้ใช้ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรได้ตามไปเก็บข้อมูล พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ได้เรียนรู้จากชุดสื่อ 60 พรรษา มีผลการเรียนดีขึ้น รวมทั้งครูมีความชื่นชอบเพราะใช้ง่าย สะดวก

ปี	กิจกรรม
	<p>2. สสวท. ได้เข้าร่วมการบรรณาธิการกิจชุดสื่อ 60 พรรษา เพื่อตรวจและปรับแก้สื่อทั้งชุดให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด</p> <p>3. สสวท. ได้เข้าร่วมการประชุมชี้แจงการใช้ชุดสื่อ 60 พรรษา ร่วมกับสาระอื่น ๆ ให้กับครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และโรงเรียนในโครงการส่วนพระองค์ ที่มี ความสนใจใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2559</p>

ข้อเสนอแนะ

1. ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ได้มีการพัฒนาผ่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาวิชา และมีการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง จึงมีค่าความเชื่อมั่นระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ผลผลิตนี้ทางสำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะนำไปทูลเกล้าถวายพระองค์ท่านและส่งมอบต่อไปยังโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายต่อไป ซึ่งอาจมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป
2. ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ควรมีการทดลองใช้อีกระยะหนึ่ง เพื่อพัฒนาให้เป็นสื่อที่มีคุณภาพและช่วยให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพกิจกรรม

ภาพ : นักเรียนที่ได้ทดลองใช้สื่อ 60 พรรษา

ภาพ : การถวายสื่อ 60 พรรษา ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี